

Dobre wyniki przedsiębiorstw wojskowych w 2010

#Przemysł zbrojeniowy #Strategia i polityka 17 lipca 2011

W 2010 wojskowe zakłady remontowe uzyskały przychody ponad 1,3 mld zł, a zysk ponad 98 mln zł. Aż 96,6% przychodów wynika ze sprzedaży dla MON.

Rok 2010 okazał się bardzo dobry dla przedsiębiorstw i instytutów kontrolowanych przez MON. Po kryzysowym 2009 ([Zapaść finansów MON](#), 2009-01-31), gdy kilka z nich przyniosło straty, w 2010 łączny zysk przekroczył 120 mln zł, a przychody wzrosły z 1,24 mld zł do blisko 1,5 mld zł. W tym samym czasie MON i ARP (Agencja Rozwoju Przemysłu) doprowadziły jednak do bankructwa Stocznię Marynarki Wojennej, m.in.

wprowadzając niekorzystne zmiany kadrowe i nie przekazując środków na budowę korwety Gawron. Podobnie MON traktowało spółki wchodzące w skład Bumar ([Bumar wychodził z kryzysu](#), 2009-01-30), często faworyzując dostawców zagranicznych ([Kredyty zamiast zamówień](#), 2009-03-20).

SMW od 2006 była własnością ARP, która dokapitalizowała spółkę w zamian za objęcie 99,38% akcji. MON utrzymało jednak w niej podobne uprawnienia, jak w wypadku wojskowych przedsiębiorstw remontowo-produkcyjnych (wprp) kontrolowanych przez Ministerstwo Skarbu Państwa (SP). SMW postawiono w stan upadłości z możliwością zawarcia układu 22 grudnia 2009. Nadal jednak MON i ARP nie wspierały w należyty sposób Stoczni, by przywrócić jej płynność finansową ([Wspólne inwestycje, kiedy szczegóły?](#), 2011-05-19). Obie instytucje realizowały wobec niej podobny scenariusz, jak wcześniej wobec PZL w Mielcu, które po doprowadzeniu do stanu bliskiego upadłości sprzedano inwestorowi zagranicznemu (a po sprzedaży MON wreszcie znalazło pieniądze na zamówienia, [Karmienie nowotworu](#), 2009-02-05). 7 kwietnia 2011 postępowanie wobec SMW zmieniono na upadłość z likwidacją majątku upadłego...

Obecnie trwa ostry spór o dalsze losy wprp. Zgodnie z przyjętą 31 sierpnia 2007 *Strategią konsolidacji i wspierania polskiego przemysłu obronnego w latach 2007-2012*, po komercjalizacji (zrealizowanej w latach 2005-2008) ich akcje w wariantcie priorytetowym powinny być wniesione do Bumaru. 5 maja 2011 minister SP potwierdził, że w przypadku 9 wprp jest to jedyny korzystny wariant ze względu na możliwości do osiągnięcia efekt synergii. Z tym stwierdzeniem nie zgodziło się jednak MON, które od lat prowadzi politykę niekorzystną dla Bumaru.

Jako rezerwy *Strategia* przewidywała wariant sprzedania wybranych spółek innemu inwestorowi strategicznemu (23.12.2009 MON wskazało na taką możliwość w wypadku 7 z 11 wprp). Lobbyści potencjalnych inwestorów przekonują polityków, menedżerów i związkowców z wprp do zrealizowania tej wersji. Przedmiotem szczególnie ostrej rozgrywki jest kontrola nad WZM z Siemianowic Śl., które dzięki zamówieniu na KTO Rosomak (zdjęcie: IU MON) uzyskują bardzo dobre wyniki ekonomiczne. Zapomina się przy tym, że to Bumar od początku realizacji kontraktu zapewniał jego finansowanie.

Według MON, wprp powinny zajmować się nadal obsługą, remontem i modernizacją importowanego uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Analizy pokazują, że importowane systemy lub i komponenty stanowią aż 80% sprzętu posiadanego przez MON, kupowanego zwykle bez odpowiedniego offsetu ([MON finansuje amerykański offset, 2009-05-29](#)), który powinien zapewniać dostęp do technologii i umożliwiać zaangażowanie polskich podmiotów w produkcję i późniejszy serwis. Według resortu, wprp mogą też obsługiwać sprzęt od dostawców krajowych, którego serwisem mają być nie być zainteresowani producenci (?!). Miałyby także wspierać i uzupełniać system zabezpieczenia logistycznego wojsk. Z szacunków potrzeb Sił Zbrojnych RP wykonanego na potrzeby programu mobilizacji gospodarki wynika, że wprp miałyby realizować 70% tych prac.

Obecnie wprp są prawie w całości finansowane przez MON. Aż 96,6% ich sprzedaży (1264,5 z 1305,5 mln zł) pochodzi z zamówień tego resortu. W tej sytuacji tylko niektóre ze spółek, i to przejściowo, korzysta z kredytów bankowych. Stawia je to w bardzo uprzywilejowanej sytuacji w stosunku do innych polskich przedsiębiorstw branży - państwowych i prywatnych. Żadne z wprp nie musiało dotąd korzystać z możliwości wsparcia restrukturyzacji zadłużenia ze środków budżetowych.

Wprp dysponują wieloma unikatowymi możliwościami. WZMot w Poznaniu są jedynym przedsiębiorstwem mogącym naprawiać silniki pojazdów bojowych, po tym jak w 2009 zrezygnowała z tego należąca do Bumaru spółka PZL Wola (włączona kapitałowo do Bumaru), a ZM Bumar-Łabędy nie przejęły tej usługi mimo wcześniejszych zapowiedzi. WZI są jedynym przedsiębiorstwem zdolnym do obsługiwanego sprzętu inżyniersko-saperskiego z krajów byłego Układu Warszawskiego. WCBK-T z kolei produkuje i serwisuje unikatowe urządzenia lotniskowe. Szczególnie ważne dla obronności

umiejętności miała upadła SMW, która produkowała nowe okręty i remontowała praktycznie wszystkie jednostki posiadane przez Marynarkę Wojenną. Jej losy są jednym z najlepszych dowodów na to, że MON - wbrew oficjalnej propagandzie - nie dba o obronno-gospodarcze interesy państwa.

Specyficzne rozgrywki toczą się także wokół podległych MON technicznych instytutów badawczych (tib). Miały one zostać skonsolidowane, ale w styczniu 2011 pozostający ministrem B. Klich zrezygnował z połączenia choćby części z nich (z ewentualnym udziałem innych instytucji badawczo-rozwojowych). Rozważano też koncepcję wydzielenia z tib potencjału testowego i certyfikacyjnego. Obecnie często oceniają one bowiem własne opracowania, co jest poważną patologią i prowadzi do zakłócenia rywalizacji rynkowej. Tym bardziej, że tib i związane z nimi wprp prowadzą działania konkurencyjne wobec innych polskich przedsiębiorstw obronnych.

Sytuacja ekonomiczna tib jest jeszcze lepsza niż wprp. Praktycznie 100% ich przychodów (191 mln zł) pochodzi z MON. Efektem jest dobra płynność finansowa i wysokie zyski (23,2 mln zł w 2010 - ponad 12% przychodów). W 2010 tylko WICHiR miał problemy finansowe i przyniósł straty.

W tib powstało w ostatnim okresie kilka wiele nowych opracowań. Niektóre z nich są bardzo zaawansowane technicznie. M.in. awionika do śmigłowca Głuszec, która powstała w ITWL ([Głuszec przed wdrożeniem](#), e-RAPORT MSPO 0/2007) czy broń z WITU ([Lufa w lufie, czyli strzelba z granatnika](#), Broń i Amunicja 01/2006) lub produkty WIŁ ([Eurosatory 2010: poprawiony Tur 2](#), 2010-06-14).

Wyniki wprp i tib w 2010 (2009), mln zł

Przedsiębiorstwo	Przychody	Zysk netto	Zatrudnienie
WZM - Siemianowice Śl.	649,8 (612,5)	24,8 (11,3)	450 (428)
WZL Nr 2 - Bydgoszcz	120,6 (43,9)	11,5 (1,1)	609 (590)
WZł Nr 1 - Zegrze	109,2 (110,8)	15,9 (11,3)	239 (243)
ITWL - Warszawa	105,9 (62,6)	9,3 (4,9)	470 (460)
WZL Nr 4 - Warszawa	99,5 (66,7)	5,4 (6,0)	479 (457)
WZL Nr 1 - Łódź	99,3 (96,2)	9,7 (4,7)	391 (385)
WZU - Grudziądz	58,6 (68,5)	7,5 (6,1)	422 (428)
WZł Nr 2 - Czernica	47,8 (39,1)	4,0 (4,6)	185 (182)
WZE - Zielonka	43,0 (34,6)	8,5 (0,3)	200 (321)
WITU - Zielonka	33,9 (26,9)	8,4 (4,5)	245 (240)
WZMot - Poznań	32,2 (31,8)	8,3 (-12,9)	214 (217)
WZI - Dęblin	23,5 (9,6)	2,5 (-3,7)	193 (189)

WCBK-T - Warszawa	21,8 (5,2)	3,3 (-2,1)	96 (95)
WITI - Wrocław	21,1 (12,8)	2,3 (2,0)	89 (86)
Wił - Zegrze	15,3 (26,2)	2,1 (1,9)	231 (225)
WIChiR - Warszawa	7,8 (8,7)	1,2 (-1,6)	101 (107)
WITPiS - Sulejówek	7,1 (9,2)	-0,6 (0,1)	81 (87)
Łącznie:	1496,5 (1238,7)	123,9 (38,3)	4695 (4615)

Rok 2010 okazał się bardzo dobry dla przedsiębiorstw i instytutów kontrolowanych przez MON. Po kryzysowym 2009 ([Zapisać finansów MON](#), 2009-01-31), gdy kilka z nich przyniosło straty, w 2010 łączny zysk przekroczył 120 mln zł, a przychody wzrosły z 1,24 mld zł do blisko 1,5 mld zł. W tym samym czasie MON i ARP (Agencja Rozwoju Przemysłu) doprowadziły jednak do bankructwa Stocznię Marynarki Wojennej, m.in. wprowadzając niekorzystne zmiany kadrowe i nie przekazując środków na budowę korwety Gawron. Podobnie MON traktowało spółki wchodzące w skład Bumar ([Bumar wychodził z kryzysu](#), 2009-01-30), często faworyzując dostawców zagranicznych ([Kredyty zamiast zamówień](#), 2009-03-20).

SMW od 2006 była własnością ARP, która dokapitalizowała spółkę w zamian za objęcie 99,38% akcji. MON utrzymało jednak w niej podobne uprawnienia, jak w wypadku wojskowych przedsiębiorstw remontowo-produkcyjnych (wprp) kontrolowanych przez Ministerstwo Skarbu Państwa (SP). SMW postawiono w stan upadłości z możliwością zawarcia układu 22 grudnia 2009. Nadal jednak MON i ARP nie wspierały w należyty sposób Stoczni, by przywrócić jej płynność finansową ([Wspólne inwestycje, kiedy szczegóły?](#), 2011-05-19). Obie instytucje realizowały wobec niej podobny scenariusz, jak wcześniej wobec PZL w Mielcu, które po doprowadzeniu do stanu bliskiego upadłości sprzedano inwestorowi zagranicznemu (a po sprzedaży MON wreszcie

znalazło pieniądze na zamówienia, [Karmienie nowotworu](#), 2009-02-05). 7 kwietnia 2011 postępowanie wobec SMW zmieniono na upadłość z likwidacją majątku upadłego...

Obecnie trwa ostry spór o dalsze losy wprp. Zgodnie z przyjętą 31 sierpnia 2007 *Strategią konsolidacji i wspierania polskiego przemysłu obronnego w latach 2007-2012*, po komercjalizacji (zrealizowanej w latach 2005-2008) ich akcje w wariantcie priorytetowym powinny być wniesione do Bumaru. 5 maja 2011 minister SP potwierdził, że w przypadku 9 wprp jest to jedyny korzystny wariant ze względu na możliwy do osiągnięcia efekt synergii. Z tym stwierdzeniem nie zgodziło się jednak MON, które od lat prowadzi politykę niekorzystną dla Bumaru.

Jako rezerwowo *Strategia* przewidywała wariant sprzedania wybranych spółek innemu inwestorowi strategicznemu (23.12.2009 MON wskazało na taką możliwość w wypadku 7 z 11 wprp). Lobbyści potencjalnych inwestorów przekonują polityków, menedżerów i związkowców z wprp do zrealizowania tej wersji. Przedmiotem szczególnie ostrej rozgrywki jest kontrola nad WZM z Siemianowic Śl., które dzięki zamówieniu na KTO Rosomak (zdjęcie: IU MON) uzyskują bardzo dobre wyniki ekonomiczne. Zapomina się przy tym, że to Bumar od początku realizacji kontraktu zapewniał jego finansowanie.

Według MON, wprp powinny zajmować się nadal obsługą, remontem i modernizacją importowanego uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Analizy pokazują, że importowane systemy lub ich komponenty stanowią aż 80% sprzętu posiadanego przez MON, kupowanego zwykle bez odpowiedniego offsetu ([MON finansuje amerykański offset](#), 2009-05-29), który powinien zapewniać dostęp do technologii i umożliwiać zaangażowanie polskich podmiotów w produkcję i późniejszy serwis. Według resortu, wprp mogą też obsługiwać sprzęt od dostawców krajowych, którego serwisem mają być nie być zainteresowani producenci (?!). Miałyby także wspierać i uzupełniać system zabezpieczenia logistycznego wojsk. Z szacunków potrzeb Sił Zbrojnych RP wykonanego na potrzeby programu mobilizacji gospodarki wynika, że wprp miałyby realizować 70% tych prac.

Obecnie wprp są prawie w całości finansowane przez MON. Aż 96,6% ich sprzedaży (1264,5 z 1305,5 mln zł) pochodzi z zamówień tego resortu. W tej sytuacji tylko niektóre ze spółek, i to przejściowo, korzysta z kredytów bankowych. Stawia je to w bardzo uprzywilejowanej sytuacji w stosunku do innych polskich przedsiębiorstw branży - państwowych i prywatnych. Żadne z wprp nie musiało dotąd korzystać z możliwości wsparcia restrukturyzacji zadłużenia ze środków budżetowych.

Wprp dysponują wieloma unikatowymi możliwościami. WZMot w Poznaniu są jedynym przedsiębiorstwem mogącym naprawiać silniki pojazdów bojowych, po tym jak w 2009 zrezygnowała z tego należąca do Bumaru spółka PZL Wola (włączona kapitałowo do

Bumar), a ZM Bumar-Łabędy nie przejęły tej usługi mimo wcześniejszych zapowiedzi. WZI są jedynym przedsiębiorstwem zdolnym do obsługiwanego sprzętu inżynieryjno-saperskiego z krajów byłego Układu Warszawskiego. WCBK-T z kolei produkuje i serwisuje unikatowe urządzenia lotniskowe. Szczególnie ważne dla obronności umiejętności miała upadła SMW, która produkowała nowe okręty i remontowała praktycznie wszystkie jednostki posiadane przez Marynarkę Wojenną. Jej losy są jednym z najlepszych dowodów na to, że MON - wbrew oficjalnej propagandzie - nie dba o obronno-gospodarcze interesy państwa.

Specyficzne rozgrywki toczą się także wokół podległych MON technicznych instytutów badawczych (tib). Miały one zostać skonsolidowane, ale w styczniu 2011 pozostający ministrem B. Klich zrezygnował z połączenia choćby części z nich (z ewentualnym udziałem innych instytucji badawczo-rozwojowych). Rozważano też koncepcję wydzielenia z tib potencjału testowego i certyfikacyjnego. Obecnie często oceniają one bowiem własne opracowania, co jest poważną patologią i prowadzi do zakłócenia rywalizacji rynkowej. Tym bardziej, że tib i związane z nimi wprp prowadzą działania konkurencyjne wobec innych polskich przedsiębiorstw obronnych.

Sytuacja ekonomiczna tib jest jeszcze lepsza niż wprp. Praktycznie 100% ich przychodów (191 mln zł) pochodzi z MON. Efektem jest dobra płynność finansowa i wysokie zyski (23,2 mln zł w 2010 - ponad 12% przychodów). W 2010 tylko WICHiR miał problemy finansowe i przyniósł straty.

W tib powstało w ostatnim okresie kilka wiele nowych opracowań. Niektóre z nich są bardzo zaawansowane technicznie. M.in. awionika do śmigłowca Głuszec, która powstała w ITWL ([Głuszec przed wdrożeniem](#), e-RAPORT MSPO 0/2007) czy broń z WITU ([Lufa w lufie, czyli strzelba z granatnika](#), Broń i Amunicja 01/2006) lub produkty WIŁ ([Eurosatory 2010: poprawiony Tur 2](#), 2010-06-14).

Powiązane wiadomości

[Dobre wyniki przedsiębiorstw wojskowych w 2010 \(2011-07-17\)](#)

[Bumar wychodził z kryzysu \(2009-01-30\)](#)

[Zapaść finansów MON \(2009-01-31\)](#)

[MON finansuje amerykańską spółkę \(2008-12-22\)](#)

[Dostawa przebudowanych L-159 \(2007-11-27\)](#)

[Argentyna zrywa z Lockheed Martinem \(2007-12-06\)](#)

[Komisja Obrony Narodowej wzywa do ratowania MW \(2008-05-30\)](#)

[MON kupuje 12 Bryz bez przetargu \(2008-12-10\)](#)

[Rozgrywki wokół samolotów dla VIP \(2008-12-19\)](#)

[Bumar wychodził z kryzysu \(2009-01-30\)](#)

[Karmienie nowotworu \(2009-02-05\)](#)

[Kredyty zamiast zamówień \(2009-03-20\)](#)

[MON finansuje amerykański offset \(2009-05-29\)](#)

MON finansuje amerykańską spółkę (2008-12-22)
Dostawa przebudowanych L-159 (2007-11-27)
Argentyna zrywa z Lockheed Martinem (2007-12-06)
Komisja Obrony Narodowej wzywa do ratowania MW (2008-05-30)
MON kupuje 12 Bryz bez przetargu (2008-12-10)
Rozgrywki wokół samolotów dla VIP (2008-12-19)
Eurosatory 2010: poprawiony Tur 2 (2010-06-14)
Tur 2 zadebiutuje na Eurosatory (2008-06-11)
Tur 3 na testach (2009-07-13)
Wspólne inwestycje, kiedy szczegóły? (2011-05-19)
Porozumienie SMW DCNS (2011-03-02)

© Wszelkie prawa zastrzeżone, 2007-2026 Altair Agencja Lotnicza Sp. z o. o